

Leden van de gemeenteraad

Steller Linda Bouw
Onderwerp Organisatiestructuur Tijdelijke wet maatregelen Covid-19
datum 30 november 2020
Tekst

Geachte meneer/mevrouw,

Op 9 november heeft u een brief ontvangen over de wet Tijdelijke maatregelen covid-19 en het regionale beleidskader. In deze brief willen wij u informeren over de aanpassingen die regionaal in de crisisorganisatie worden gedaan met als doel om deze crisis zo effectief mogelijk aan te blijven pakken.

Algemeen

De opgaven die er liggen rondom covid-19 zijn aanzienlijk. Zowel in de crisisbeheersing als in het dempen van de negatieve maatschappelijke effecten. Eén van de uitdagingen voor gemeenten en veiligheidsregio's is het komen tot een wijze van samenwerken en organiseren die past bij deze opgaven en de landelijke ontwikkelingen. De komst van de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 (Twm) is een belangrijk moment om opnieuw na te gaan of de organisatie passend is bij de opgaven waar we voor staan en de veranderende verantwoordelijkheden.

Het doel van de crisisaanpak is het beperken van de verspreiding van het coronavirus. We willen de zorg niet overbelasten, kwetsbare mensen beschermen en zoveel mogelijk zicht op en inzicht in het virus krijgen en houden. Ook willen we de economische, sociale en maatschappelijke impact zo veel mogelijk beperken. Deze uitdagingen vergen een goede samenwerking tussen gemeenten, op lokaal niveau in de veiligheidsregio en met het Rijk. Iedere partner heeft daarin een eigen rol met bijbehorende verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

In de brief van 9 november 2020 is ingegaan op de wijziging van de bevoegdheden van de voorzitter en burgemeesters. Met de komst van de nieuwe wet is de GRIP 4 niet meer

noodzakelijk om uitvoering te kunnen geven aan de aanwijzingen van de minister via een noodverordening. Landelijk is afgesproken om in ieder geval tot na de jaarwisseling in GRIP 4 te blijven en bij de situatie 'zeer ernstig' naar GRIP 4 op te schalen.

In Kennemerland hebben de burgemeesters met elkaar afgesproken om, zodra het mogelijk is, af te schalen van de GRIP 4 situatie. Dit is passend bij hoe de wet is bedoeld. Wel is het van groot belang om regionaal af te blijven stemmen. Daarnaast heeft de voorzitter een aantal verantwoordelijkheden en bevoegdheden die het noodzakelijk maken om regionaal een structuur aan te houden. Het gaat bijvoorbeeld om de coördinerende en regisserende rol van de voorzitter, de informatieplicht van de voorzitter richting de minister en een aantal bevoegdheden op basis van de wet publieke gezondheid zoals isolatie of quarantaineplicht.

Op basis van de tijdelijke wet en het regionaal beleidskader is daarom regionaal besloten om de crisisorganisatie aan te passen zodat het beter aansluit op de nieuwe situatie. Bestuurlijk zijn de volgende uitgangspunten benoemd om tot een nieuwe organisatiestructuur te komen:

- De GGD is de leidende kolom als het gaat over de gezondheidsaspecten van de COVID-19 crisis;
- Tussen de GGD en gemeenten is goede afstemming over de inzet van maatregelen zodat deze proportioneel en onderbouwd zijn;
- Regionale en lokale organisatiestructuur sluit aan op landelijke (organisatie)structuren en ontwikkelingen. Neem hierin ook mee de bevoegdheden en maatregelen van de verschillende niveaus op basis van de huidige en toekomstige situatie (bijv. rol driehoeken in handhaving);
- Flexibiliteit en wendbaarheid om in te spelen op veranderende omstandigheden landelijk, regionaal en lokaal. Het moet makkelijk zijn om met de nieuwe organisatiestructuur weer op te schalen naar een GRIP 4;
- Vasthouden aan het leidende communicatieprincipe: één overheid, één boodschap. Draagvlak voor (huidige en toekomstige) corona-maatregelen is sterk afhankelijk van duidelijkheid en eenduidigheid.
- Behoud een gemeenschappelijk regionaal beeld, overzicht en afstemming over ontwikkelingen, aanpak en communicatie;
- Zorg voor een goede koppeling tussen de crisisaanpak en de sociale, economische en maatschappelijke gevolgen van de maatregelen;
- Behoud regionale coördinatie van gemeentelijke vraagstukken op het gebied van de aanpak van maatregelen, handhaving, en beleidsmatige vraagstukken die het gevolg zijn van de coronacrisis. Dit om de aanpak in de regio zoveel mogelijk af te stemmen en een efficiënte en effectieve aanpak van de crisis;

- Kennis en ervaring van de afgelopen periode zoveel mogelijk te behouden;
- De gemeenten ondersteunen elkaar in de uitvoering van de voorgestelde maatregelen.

Op basis van de landelijke ontwikkelingen en uitgangspunten is een advies opgesteld voor wijzigingen in de organisatiestructuur.

Aangepaste organisatiestructuur aanpak Covid-19

In de crisisaanpak komen drie lijnen samen:

1. De functionele kolom onder leiding van de Directeur Publieke Gezondheid (GGD). Dit is de crisisorganisatie gericht op testcapaciteit, bron- en contactonderzoek en lijnen naar de crisisorganisatie gericht op de zorgcapaciteit.
2. De algemene kolom onder leiding van de voorzitter van de veiligheidsregio Kennemerland. Dit is de traditionele crisisorganisatiestructuur met een beleidsteam waarin onder andere de burgemeesters, directeur publieke gezondheid, officier van justitie en politie aan deelnemen. Dit onderdeel is in deze crisis vooral gericht op de uitvoering van de maatregelen om besmettingen te voorkomen. Denk aan de uitvoering van de noodverordeningen, communicatie en handhaving en toezicht.
3. De gemeentelijke structuur onder voorzitterschap van de burgemeester van Haarlem. Dit onderdeel is in april toegevoegd en is gericht op bespreking van de sociale, maatschappelijke en economische gevolgen en mogelijke maatregelen om de negatieve effecten zoveel mogelijk te beperken. Denk hierbij aan het uitbreiden van terrassen voor de horeca, maatregelen in de openbare ruimte om de 1,5 meter afstand mogelijk te maken en de financiële gevolgen van de maatregelen. De burgemeesters nemen de ontwikkelingen mee naar hun colleges en gemeenteraden om daar specifieke afspraken te maken.

Deze drie lijnen opereren vanuit hun bestaande verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Tegelijkertijd is er ook overlap tussen de lijnen. Sinds het begin van deze crisis is het steeds een aandachtspunt geweest om de informatie uit de drie lijnen goed met elkaar te delen en acties en besluiten op elkaar af te stemmen.

Met de aanpassing van de organisatiestructuur behouden we wat goed werkte in de crisisorganisatie en passen we aan waar dat van belang is voor de toekomst. Op bestuurlijk niveau zal primair de afstemming en besluitvorming plaatsvinden in het regionaal beraad. Het beleidsteam blijft actief, voor die onderdelen die in artikel 39 Wet Veiligheidsregio's en artikel 58d Tijdelijke wet maatregelen covid-19 genoemd worden.

De directeur Publieke Gezondheid, directeur Veiligheidsregio, politie, Koninklijke Marechaussee, OM, coördinerend gemeentesecretaris en adviseur veiligheid nemen deel aan de overleggen om op bestuurlijk niveau de afstemming tussen de verschillende lijnen te waarborgen.

In het regionaal beraad worden ook covid gerelateerde driehoeks zaken (overleg burgemeester, politie en OM) besproken en vindt besluitvorming plaats. Besluitvorming op regionaal niveau is gericht op kaders en beleidsafspraken zoals de regionale kaders en uitgangspunten handhaving en toezicht covid maatregelen. De operationele invulling van de kaders en beleidsafspraken vindt plaats in de lokale driehoeken. Dit vanuit het uitgangspunt om zoveel mogelijk als één overheid op te treden. In het regionaal beraad vindt ook afstemming plaats hoe wordt omgegaan met bijvoorbeeld ontheffingen, indien de minister ruimte biedt om ontheffingen te verlenen.

Op ambtelijk niveau gaan we over naar een programmastructuur. De programmastructuur kan afhankelijk van de situatie en de vraagstukken flexibel zwaarder en minder zwaar worden opgetuigd. De programmastructuur wordt aangestuurd door twee programmamanagers, ingevuld in een duo-functie, onder verantwoordelijkheid van de coördinerend gemeentesecretaris.

Om afstemming tussen de drie lijnen op ambtelijk niveau te waarborgen is het afstemmingsoverleg Covid-19 in het leven geroepen. Dit overleg vervangt grotendeels het operationeel team uit de crisisorganisatie. Het afstemmingsoverleg bestaat uit de programmamanagers, GGD, politie, coördinator veiligheid/algemeen commandant bevolkingszorg, coördinator handhaving, communicatieadviseur, coördinator juridisch en beleid en operationeel leider. In dit overleg wordt zorggedragen voor afstemming van de drie lijnen; coördinatie en uitvoering van de landelijke en regionale maatregelen en acties en worden de bestuurlijke overleggen voorbereid.

Regionaal is afgesproken om op 16 november te starten met de nieuwe organisatiestructuur. In de periode van 16 november tot 1 december bestaat de nieuwe organisatiestructuur naast de crisisstructuur, in een op- en afbouw situatie. Deze periode wordt benut om de overdracht op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau goed vorm te geven.

Tenslotte willen we met deze brief u ook informatie geven over de mondkapjesplicht die waarschijnlijk per 1 december wordt ingevoerd. Tijdens de webinar voor raadsleden op 24 november waren er veel vragen over de mondkapjesplicht. Op

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/mondkapjes> vindt u meer informatie over dit onderwerp.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van de
Veiligheidsregio Kennemerland

mw. M. Schuurmans-Wijdeven

Burgemeester van Haarlem

dhr drs J. Wienen

